SR

(R)

Eg

147

PARCON 88

Na letošní "Celostátní setkání přátel vědecké fantastiky", které se konalo v Ostravě, jsme jeli redakčním vozem SR Škoda 120 L s radiálními pneumatikami a malou závadou na brzdícím zařízení. Ve voze jela skupina, říkejme jí třeba A, ve složení já /1/2 Starknestu/, Slávek Š., Michaela R., Vláďa V. A Luboš Ž. Seřadíme - li posádku podle objemu, pak můžeme bez urážky na první místo zařadit zavazadla jistého VV. Cesta probíhala v srdečné atmosféře, opomineme-li hodinové výpravy z místa startu, než se všichni sešli a najedli. Cestou jsme rovněž udělali několik malých zastávek ze zdravotních důvodů a v motorestu Zlatá Křepelka jsme si všichni dali náš oblíbený smažený sýr.

Díky Lubošově navigaci, který prý již jednou Ostravou jako malý chlapec před dvaceti lety projížděl, jsme všechno hladce našli a přijeli do Ostravy z té úplně nějsprávnější strany, rovnou ke kolejím. V plném počtu jsme se také ihned dopravili k prezenci, kde jsme dostali klíče od pokojů a stravenky. Michaela hned odběhla na již probíhající Zdeňkovo povídání a my ostatní jsme šli pochopitelně ještě zkusit, jestli nám dají večeři, ačkoliv bylo již 1/2 8. Dali. Následovalo ubytování a půlhodinové studium programu akce. Tento čítal sedm stran a obsahoval program od pátku do neděle asi na deseti místech současně. Takže jsme se Slávkem museli pochopitelně rozhodnout, který z deseti paralelních pořadů si vybereme a který musíme oželet.

Prvním naším programem byla večer volná beseda s Ondřejem Neffem. Jak je již na Neffově přednáškách a volných povídáních zvykem, bylo i tady plno. Sál vypadal z našeho pohledu odzadu takto: hlavy, hlavy, za nimi kousek Neffa a za ním mohutné bubny.

Hovořilo se o chystaných comicsových sešitech v našich nakladatelstvích i o odporu paní Genčiové k této formě příběhu. Slyšeli jsme i posteskntí nad tím, že kreslené příběhy jsou špatná pro svou nízkou uměleckou úroveň, protože schopní výtvarníci se takovýmto "uměním" "nesmějí" zabývat.

Závěr besedy jsme neslyšeli, neboť některé z nás odlákalo video s programem Hangár č.18 a Battlestar Galaktika. A tak zatímco Slávek kazil oči televizí, já jsem na pokoji navezoval družbu s Castorem a sděloval jim nejnovější fenomenální objevy ertologie, o které přišli díky své neúčasti na Reedercónu. A tak jsme šli nakonec spát asi ve dvě hodiny.

V sobotu časně ráno jsme vyslechli závěr zajímavé přednášky Antona Hykische o rozdílech v přístupu k tvorbě pro dětského a pro dospělého čtenáře. Následovala přednáška Ondřeje Neffa, která tentokrát nepojednala o žádném významném anglo-americkém spisovateli, ale o významném spisovateli z okruhu nejbližších, totiž o Ondřeji Neffovi. V povídání, které bylo, jak se sám Neff vyjádřil "upřímné až po hranice soudně-policejního postihu" nám svým neopakovatelným způsobem dal nahlédnout do své literární dílny i do duševních pochodů, vedoucích k té či oné povídce.

Po obědě se Slávek pustil do psení povídky a já louskal čerstvě opatřené materiály, jako Laser, Arnala a podobně.

Odpoledně živě zpestřil program SFK Andromeda o planetě Scifilii. Bylo mi trochu líto, že jsem se nedozvěděl žádné nové skutečnosti a přednášky byly vlastně jen četbou speciálu Andromeda News, ale program byl zakončen nádherným filmem z Plkonu 87, který byl kombinací reportážních snímků s animovaným filmem.

Uchvátila mne seriózní vědecká přednáška SFK Opava, která odbornými komentáři a instruktážními diapozitivy sesznámila přítomné odborníky se strojem času pracujícím na bázi přechodu mentální energie z objektu s vysokým IQ na objekt s minimálním IQ. Označil bych to za jeden z nejlepších pořadů letošního setkání.

Krátce po večeři jsem pak byl vtažen do doupěte Cibulkovců, kde jsem byl nucen vypovídat pravdu a nic než pravdu o Ertaru.

V 19. hodin byl zahájen slavnostní večer plný udělování, oceňování, předávání a udělování cen a polibků.

Mlok na zásluhy o fandom byl udělen zcela zaslouženě Kájovi Saudkovi. Literárního Mloka ulovila tentokrát Eva Hauserová. Juraj Maxon předal Ondřeji Neffovi cenu, která m byla udělena na Euroconu samotným Johnem Brunnerem. Následovalo efektní předání ceny Golem 86 za rok 85 /inu Ikarie jako vždy vpředu/. A Ondřej Neff dostal Golema za nejlepší sbírku povídek i za nejlepší povídku a k tomu spoustu pusinek od Haničky. Mělo to jen jednu menší vadu. Golema zapomněli pořadatelé soutěže doma a tak dostal Neff narychlo složenou žabičku z agitačního letáku coby poukázku na vyzvednutí Golema v Praze.

Následovala veliká tisková konference s autory vítězných povídek v soutěži O cenu Karla Čapka i literární soutěže Klubu J. Verna o nejlepší fantasy povídku. Tuto soutěž vyhrála a cenu, Sloup s rudými hřeby získala Vilma Kadlečková.

Večer pokračovaly soukromé ertologické přednášky pro Ústí nad Labem a v pozdních nočních hodinách jsme společně se Slávkem sdělili pravdu o Erteru SFK Opava. Byli šokováni.

Nedělní ráno zahájila dražba knih. Samozřejmě až po snídani. Nechal jsem si raději peníze na pokoji, aby mne to nepokoušelo se vrhnout do víru dražebních vášní kvůli některému titulu a tak jsem ušetřil spoustu peněz, abych toho nakonec litoval, protože jsem tak přišel o Jitro kouzelníků za "pouhé" tři stovky.

Na závěr ostravského setkání jsme již zmíněným vozem, ovšem tentokrát v poněkud pozměněné sestavě, navštívili výstaviště Černá louka. Namísto Vládi a Michaely obsadili volná místa ve voze Miloš a Táňa P.

Na ostravském výstavišti nás pak čekala výstava kreseb Káji Saudka s ukázkami ze seriálu Muriel a Oranžová smrt a prací pro televizní Okna vesmíru dokořán. Kresby byly doplněny několika velkoplošnými tably se směsí titulních stránek SF knih z celého světa, tedy většinou knih zcela nedostupných.

A pak už následovala zpáteční cesta ve výše uvedeném složení, tentokrát bez jakékoliv závady. Cestu zpestřila návštěva zříceniny Helfštýna, která poskytla pěkné kulisy k fotografování i dobré občerstvení, neboť někteří členové výpravy již omdlévali hlady.

Tolik tedy stručně k faktickému průběhu akce stylem slohové práce žáka šesté třídy, který píše o uplynulých prázdninách.

Kdybych se měl nad celou akcí zamyslet, tak první, co mne napadne, organizátoři prominou, zda to vůbec stálo za to. Když vezmu v úvahu těch 200.- poplatku, který musel zaplatit každý, ať se chtěl strevovat v místní menze nebo nechtěl, ať bydlel v Ostravě u babičky nebo na kolejích VŠB a 130.- Kčs za cestu /a to se mi podařilo jet tam i zpět plně vytíženým autem/.

Na videu tam také pro trochu znalého videokoukače nebylo nic nového. Ale to mi vlastně připadá s odstupem jako klad. Nemusel jsem se mačkat do nabitého sálku mezi videomaniaky, kteří byli značně nevrlí, když jim někdo náhodou strčil rameno na chvilku do výhledu a taky jsem nemusel v tomto nabitém sále na koleně zapisovat titulky pro případný příští článek do SR. Všechno uvedené jsme již viděli a o všem se psalo /zatím s vyjímkou Hangáru č.18/ a když už jsem se jednou díval na film, tak čistě pro potěšení.

Rovněž program celkově nic nového nepřinesl a působil na mne dojmem standartního "parconského" průměru. Zpestřením byla například veřejná výměna členských legitimací Parcorán klubu, kdy se podařilo udělat několik pěkných kompromitujících snímků.

Ale pro malého českého scifistu, který pořád jenom sedí v Praze a nevytáhne paty ani do žádného hotelu v horách, to byl velký zážitek. S cedulí na krku, s vyzvedáním klíčů v recepci a pokojem s toaletou a sprchou jsem si připadal skoro jako šéfredaktor na Worldconu.

Asi největším přínosem této akce bylo, že umožnila střetnutí a besedy lidem, kteří se nejsou schopni za celý rok někde potkat. A tak zatímco nováčkové ve světě SF hltali každé slovo všech přednášek, parcony ošlehaní jedinci a ti, kteří již vědí své /tím nechci říci, že se mezi ně počítám/ se potulovali po kuloárech a vzájemně se potkávajíce, hovořili spolu takto: "Neviděl jsi někde toho a toho? Já mu až z ... vezu celou hromadu..." A podobně. Nebo se navštěvovali na pokojích a nezávisle na programu se také dobře bavili. A tak si v Ostravě konečně popovídali pražáci

s ústečáky a podobně.

Takže když vezmeme v úvahu, že jsme v Ostravě dělali spoustu jiného, než nám program umožňoval, stálo to za to.

Nechtěl bych, aby můj článek vyzněl jako odsouzení setkání do role kulisy. Ostravští nepochybně vykonali kus práce při přípravě i vlastním průběhu akce, která po loňském zminiaturizování nabyla původního objemu i kolosálního významu pro náš fandom. Studii o významu Ostravského setkání a jeho místě v kontinuitě celostátních akcí fandomu však přenechám jiným, povolenějším osobám a historikům, vykladačům a filosofům hnutí.

Takže na příští "Parcon" rád pojedu zase, ať bude kdekoliv.

- Starknest -

Poznámka k názvu:

Letos se všude prosazoval název Celostátní setkání přátel vědeckofantastické literatury v Ostravě. Jen pár zatvrzelých fanoušků trvá na názvu Parcon. Hlavně z tradičních důvodů. V době, kdy se už setkání nekoná v Pardubicích, nemá tento název příliš opodstatnění. Jak se správně uvádělo, říkat Československocon je nesmysl. Ale podívejme se na název tradiční novým pohledem. Tak jako Readercon byl původně con čtenářů, dnes, při částečné změně náplně akce je možno tradiční a tudíž neměnný název vysvětlovat jako Čti Ercon, tedy con ertofilů. A proto navrhuji ponechat celostátnímu setkání název tradiční a s využitím skutečnosti, že se již po tři roky koná v jiném místě a bude tomu tak zřejmě i nadále a že profesionálové mezi scifisty nejsou hlavními pořadateli, ale pouze hosty, a jenom jej jinak vysvětlit. Ne jako PARdubický con, ale jako Putovní Amatérský /celo/Republikový con.
Co ty na to,Zdeňku!

PARCON 88

Vše počíná chaosem. Nejinak i naše cesta do Ostravy. Pominu-li čistě soukromý chaos s místy v autě pana Pobudy, kam jsem se přes náležitou a včas potvrzenou objednávku nevešla, vypuklo vše 15.7. ve 12 hodin na Černém mostě. Zde byl včas Dalibor s autem, včas Luboš Ž., nikoliv však W, který dorazil obtěžkán určitě víc než já (asi metrákem knih) o čtvrt hodiny později. Potom stíhal po svých auto, které se kolem jen mihlo. Nakonec jsme vyjeli. Nejdříve pro Slávka do Běchovic. Cestou Žižňa objevil místní svéráznou tradici: Na dřevěných dveřích maringotky přibité plyšové zajíčky. Pak nastoupil Slávek a mohlo se vyrazit. Ale to už zase W vyl hlady a nám nezbylo nic než zastavit a ztratit víc než 20 minut čekáním. Věřím, že W -ovi to v samoobsluze uběhlo rychleji. Konečně jedeme!

Cestou se samlelo vše, nikdo a nic nezůstalo celá. Výborně jsme se naobědvali? nasvačili? navečeřeli? v motorestu Zlatý bažant. A to už nás Žižňa ve funkci navigátora dovedl bezpečně ke kolejím VŠB v Ostravě. Bohužel však zdržení se mastřádala a já už jen slyšela potlesk po prý zlatém hřebu prvního večera - po Zdeňkově uvítání. Moc mě to mrzí. Ale i zbytek večera byl zajímavý. Zástupci našich nakladatelství hovořili o vydaných a chystaných knihách a odpovídali na dotazy. Některé z nich byly opravdu na tělo. Skvěle do programu zapadlo i vystoupení hostů z NDR. Tento večer byl vlastně jediný, který jsem sledovala celý. Doufám jen, že Zdeňkova řeč je nahrána a že si ji někdy budu moci poslechnout. Potom jsem prodávala chvíli Arnaly a LZR. Společně s Tomem jsme si otevřeli stánek na chodbě u výtahu, neboť pořadatelé nad námi bděli, ale podobný prodej zakázali , ale též pátrali, zda se někde neprovozuje. Pak jsme šli se Zdeňkem na limonádu a za obchodem do bufetu, naštěstí dost velkého. Zde jsem byla poctěna mnoha komplimenty za Zdeňkovu řeč. Asi bylo dobře, že jsem mu nechala čas na její napsání.

Po vyřízení všech obchodních transakcí a přátelských hovorech jsme se odebrali na lože. Nikoliv však k zaslouženému odpočinku, ale opět organizovat - tentokrát noclež KV a jeho ženy. Přijeli popůlnoci a dík organizátorům by nezůli vůbec šanci přežít. Tudíž se ubytovali načerno nejdříve napůl u nás a u Kmínka, další noc na privátě u Dalibora. Tak to by byl první den za námi.

V sobotu po krutém probuzení hurá na snídani. A potom nám okno až do podvečera, kdy nastal hlavní program. Ale předci jen něco. Odpoledne jsme se se Zdeňkem marně snažili dostat do přeplněných sálů na Mýty a na Genetiku 3. tisíciletí. Všude hodně lidí a málo vzduchu, tedy nic pro mě. I šli jsme shlédnout burzu. Nadarmo. Od 18 hodin přednáška Ondřeje Neffa (viz. IK - článek EH) se mě líbila. Potom vypuklo předávání cen. Po ukončení diskuze s vítězi, která ani moc diskuzí nebyla, jsem byla unavená a schopná jen se odebrat opět do rozlehlých prostor bufetu a zde trochu komunikovat s plzeňáky a legendárním JMH. Ale ještě před tím mi bylo dopřáno zažít ěck. Malému Kmínkovi se po celodenní zmrzlinové stravě a večerním ražniči udělalo špatně, takže rodičové měli napilno s likvidací následků katastrofy.

A po krátkém spánku ráno zase na přednášku Antona Hykische o tom, jak psát pro děti. Kromě hlavního pořadu to byla jediná přednáška, kterou jsem sledovala, neboť jsem si opět nevzala ponaučení z minulých let a neustále lítala za Zdeňkem, místo abych si udělala sama program. Po rozpačité dražbě, kde jsme byli jen chvíli, a to ještě vyhozeni za nezákonné obchodování s Kočasem, jsme se odebrali na Černou louku na výstaviště prohlédnout si výstavu Káji Saudka. Byla výborné. (KS mi nakreslil na pozvánku bušící srdce a napsal věnování)

No, a když už jsme byli netrpělivě očekávání na kolejích našim řidičem. Ano, tentokrát se povedlo, že jsme jeli se Zdeňkem pohromadě v autě pana Pobudy a ve společnosti J. Šmatláka ze Svobody. I při této jízdě se semlelo vše.

Má cesta z Prahy do Prahy přes Ostravu se skončila v SF muzeu. Z.P. byl krátkou návštěvou zde odměněn za odvoz. On sám se vyjádřil, že si připadá jako člen delegace v rodném domku .... dělníků

Já si připadám občas jako v bláznici.

Michaela RAMPASOVÁ

OSTRCON 88

OČIMA KORESPONDENTA SR

Slávek Š V A C H O U Č E K

Na ostravský Parcon pořádaný pod prakticky krátkým názvem "Celostátní setkání přátel vědecké fantastiky 1988" jsme redakčním vozem vyrazili v pátek v poledne. Míša Rampasová a Luboš Žižňavský, já a další ... čáp za volantem a veverka řvoucí hlady. I to se však s mírnou časovou ztrátou podařilo zvládnout a pak už začala vlastní cesta. Pro ostatní zřejmě nebyla vyjímečná, ale já se názorně přesvědčil, že má nedávno potlučené koleno ještě není zdaleka zralé pro šestihodinové sezení v nedokonalé lotosové pozici. Chtěl bych touto cestou poděkovat veliteli vozu za zastávky nutné pro regeneraci krevního oběhu.

V pátek večer jsme v Ostravě už nestihli slavnostní zahájení, ale přijetí, ubytování a fakt, že jsme ještě i po úředních hodinách dostali bohatou večeři, na nás udělal velmi dobrý dojem. Večer jsme s Borkem zvládli dva filmy na videu a zlatý hřeb večera, kterým byla beseda s Ondřejem Neffem. Besedovali sice jiní, ale dobře se to poslouchalo.

V sobotu po snídani jsme šli na přednášky. Musím zde zdůraznit, že jsme snídali s p o l e č n ě s m l a d ý m i P o l k a m i, kterým můj společník věnoval zřetelnou pozornost. Od nás se lišily především tím, že měly na talíři celé vajíčko a půl sýra, my přátelé SF jsme si pochutnali na půlce vajíčka a celém sýru. Kromě toho k porci patřil i salám, ale ten byl stejný a nemohl tudíž posloužit jako vodítko k rychlé orientaci. Velice mne mrzí, že musím o šéfredaktorovi předního SF časopisu rozšiřovat takové klepy. Letos jsem si však ze slavnostního večera SF odnesl jako jedinou odměnu "řadový" polibek Inky Jelínkové /druh slavnostní parkoránský, poddruh suchý veřejný/, což zmíněný činitel neopomenul fotografovat a komentovat, takže ho nemusím šetřit.

Touto poznámkou jsem však předběhl průběh událostí.

Po snídani jsme šli na přednášku p. Hykische a pak Ondřeje Neffa. Známý SF tvůrce a teoretik na vlastním příkledu a na příkladu jiných světových spisovatelů komentoval, jak psát povídky. Zásady byly tak geniálně jednoduché a logické, že jsem hned po přednášce zkusil praktickou aplikaci. Byl to děs. Mám podezření, že nám amatérům Neff přece jen ještě něco utajil, aby neohrozil svět SF přívalem novopečených literárních génií.

Odpoledne po mých nezdařených literárních pokusech a po celkem zdařilém obědě jsme navštívili pořad SFK Opava. Přednáška o stroji času poháněném mentionovým tokem získaným vyrovnáním potenciálů mezi géniem a blbcem byla perfektní. Světelné obrazy doprovázející mluvené slovo byly názorné a inspirující.

Večer bylo slavnostní shromáždění s udílením cen a diplomů. Bylo organizováno dobře, působilo dojmem důstojné mezinárodní události. Když už bylo definitivně jasné, že se na nás nedostane žádná z hlavních cen a čas odvál i zbytky diplomů, přijali jsme s Borkem pozvání Dr. Milana Sobotíka a lidí z jejich opavského klubu. Během příjemného večera jsme poskytli krátkou ale obsažnou informaci o Ertaru a jeho reáliích. Připomínku Milana, že bych se měl hlavně věnovat psaní a netříštit síly, si cením. Byla míněna dobře a upřímně. Dokazuje ale, že hra zřejmě chytne člověka pořádně jen tehdy, když se jí může sám zúčastnit. Tak je tomu i u tak vážné věci, jakou je Ertologie.

V neděli jsme zašli na dražbu, kde jsem symbolicky získal jednu knihu a pak jsme se chystali k návratu. Cestu jsme rafinovaně volili přes výstaviště s výstavou prací Karla Saudka a obálek SF knih. Výstava byla bezvadná. Zvláště díky Saudkovi.

Ve změněné sestavě, Vláďu Veverku a Míšu Rampasovou vystřídal Albert se ženou, jsme zamířili ku Praze. Borek se opět ukázal jako výborný řidič, který neváhal zpestřit zpáteční cestu návštěvou hradu Helfštýna.

Domů jsme se vrátili v pořádku. Nemohu mluvit za ostatní, ale domnívám se, že letošní Parcon byl připraven velmi dobře a obětavě a zanechal i v jiných účastnících stejně hezký dojem. Dík patří organizátorům v Ostravě i redakci SR, která doplnila podstatnou mezeru /jedinou/ v jinak dokonalém systému akce - dopravu na úrovni.

FANTASZTIKUS HET

PROGRAM

1988. augusztus 22–29-ig

Luboš ŽIŽŇAVSKÝ

KOUSEK ZA ČÁROU

Do Budapešti se jezdí:

a) nakupovat
b) na koncerty západních zpěváků a skupin
c) na Formule 1
d) do kina
e) ostatní

A právě čtvrtá možnost je pro našince, věrného příznivce SF, nejpřitažlivější. Neboť do distribuce našich kin se dostane jen odvar, mnohdy ještě převařený a odleželý, z bohaté produkce tohoto žánru ve světě. Pokud návštěvník neměl příležitost seznámit se s atraktivními díly už doma na videu, případně si jak v Jiříkově vidění.

Sice nevím, jak to v takovém Jiříkově vidění vypadá, ale určitě podobně jako v Alence v říši divů, a to tedy úchvatně.

Chce to ovšem aspoň 500 gramů maďarsko–českého slovníku, 1 metr čtverečný podrobného plánu Budapešti, pár kubíků trpělivosti, sérii orientačních a organizačních schopností, zdravou kondici, nejméně tři a půl metru důvtipu a dobře vykrmenou prkenici. Pak už je to hračka. Tedy zvládnutí filmového maratónu ve více méně, ale spíš více než méně začmouděné perle na Dunaji. Splnění výše jmenovaných podmínek ti, milý návštěvníku, dovolí náležitě překlenout úskalí, jako například namluvení naprosté většiny filmů do maďarštiny, neznámé maďarské názvy známých filmů (například: MANÓK = Gremlini, A HALÁLOSZTÓ = Terminátor, A BOLYGÓ NEVE: HALÁL = Vetřelci, MENEKÜLÉS NEW YORKBÓL = Útěk z New Yorku, INFRAEMBER = Ďáblovo sémě, A KÖD=Mlha, NAGY ZŰR KIS–KÍNÁBAN = Velké nesnáze v malé Číně, RÖVIDZÁRLAT = Krátké spojení, SZÁRNYAS FEJVADÁSZ = Blade Runner, ej.), dále rébusy začátků představení, vyznat se v turisticky jinak nepřitažlivých uličkách a ... kohl bych pokračovat. Případné zájemce zkontaktuje redakce.

Tento stav promítaných SF filmů je během roku v Budapešti, neřku-li v Maďarsku a jinde, zcela běžný. A teď si představ, návštěvníčku, aby toho nebylo tak málo, že se jisté orgány rozhodnou uspořádat SF festival, a to jen tak. Bez žádné příležitosti Euroconu či Hungaroconu. Prostě velkolepý festival, nad kterým našinec jen žasne.

Osobní svědectví podat nemohu, snad poslouží aspoň informační leták.

Jak je vidět, nejde jen o filmy. Třeba takové "lézer show" s hudbou J. M. Jarre v planetáriu stojí za těch 150,-Ft. Rovněž nás zaujme bohatý výběr SF literatury s lákavými obaly i tituly v knihkupectvích. Avšak: "Nic není krásné ze všech stran," jak pravil Horatius. Drahotu není třeba připomínat, seznámí nás s ní kdokoli, ale nebudu ji zde rozvádět.

Nám však jde o přístup tamních odpovědných složek ke všem žánrům kultury, tedy i k SF. Příznivec zde má skutečnou možnost poznat z kvantity opravdovou kvalitu. U nás jsme vděčni i za tu trošku oficiálně povolenou. Jenže za jakou cenu? V očích ostatní veřejnosti žánr SF poklesne na úroveň více či méně povedených pohádek. Jak dlouho si to necháme líbit?

– lži –

LETNÍ CONY 87

Alex HLINKA

Rozhodl jsem se napsat pár postřehů, srovnání či zážitků ze SF setkání, konaných v prázdninových měsících červenci a srpnu roku 1987; a to proto, že :

a) jsem proti jiným rokům jich navštívil, co to šlo. Mimo Plcon-u, Worldcon-u a Hungarocon-u všechny, o kterých jsem věděl (a to na Plcon jsem nejel jsa nepozván) (na Worldcon je to daleko) (Hungarocon se časově kryl s Tatracon-em),

b) hned na tom prvním mi bylo naznačeno, že o něm něco napsat musím.

Je toho hodně, začnu proto chronologicky.

READERCON

Con, na který se poštěstí dostat pouze odběratelům velmi vzácného tisku - Světelné roky. Tato společenská záležitost se odehrávala za krásného počasí v letním sídle, kterési vlivné rodiny, vlastnící zřejmě převážný podíl akcií nakladatelství Bellatrix, jež SR vydává. Kde to přesně bylo, vám neprozradím, neboť: na místopisný název bych si možná sice vzpomněl, avšak ten by vám asi mnoho neřekl stejně jako mně, jiné určení místa ani přibližně neznám. Byl jsem totiž náležitě instruován, v kolik hodin na kterém nádraží čekat, lístek jsem si kupoval u pokladny právě po jednom z redaktorů pouze slovy "jednou to samé". Místo, kde máme vystoupit a kde nás bude očekávat reprezentativní vozidlo redakce pečlivě zastíral slovy "já jsem tam ještě nikdy vlakem nejel, já také nevím, kde to je" i sám redaktor, jenž naší skupinu vedl.

Na místě, kde jsme, nevím jak, vystoupili, nás skutečně očekával jeden z velkých bosů společnosti SR a dopravil nás na místo konání. V okolí též operovaly armádní jednotky, ovšem nedozvěděl jsem se, zda jsou zde pro ochranu bezpečnosti akce či nikoliv. Z náznaků jsem ale vytušil, že mezi špičkou redakce a armádou panuje až nepřátelsky naladěná atmosféra.

Ale k akci samotné.

Všechny prostory včetně prostorů zahradních byly náležitě vyzdobeny a upraveny pro následný program. Tento probíhal za neustálých příjezdů a odjezdů vzácných hostů po několik dní a nocí a přinášel překvapení každou minutou. V programu byly i chvíle věnované osvěžení ve vodách blízkého jezera. Celá náplň con-u mě překvapila hned v několika ohledech. Za prvé konferenčních materiálů, které obdržel každý z hostů, bylo takové množství, že na to byl málokdo připraven a málokdo je měl kam dávat. Program přecházel velmi plynule z jednoho bodu na druhý, až často nebylo možno rozeznat hranice mezi vlastním

programem, jídlem, koupáním, spánkem atd. atd. Umožňoval např. konverzovat k tématu při jídle, což je ostatně možné i na jiných akcích podobného typu, ovšem umožňoval i sledování videoprogramu přímo z pokoje z lůžka účastníka, připraveného na spaní, což z žádné podobné akce neznám a domnívám se, že je to velmi moderní a výhodné metoda, jak zabránit nočnímu usínání v židlích před videem. Zde, kdo usnul, spal ve své posteli, ale do posledního okamžiku ještě sledoval program. Také těžkého rozhodnutí, kdy odejít a dát přednost odpočinku, byl takto divák ušetřen - rozhodla za něj biologická potřeba spánku.

Všemi těmito různými možnostmi (a mnoha dalšími) byl maximálně využit čas, určený na konání akce - a přesto nebo právě proto program nikdy nechyběl.

Do vlastního popisu programu se pouštět neodvažuji, domnívám se, že kdo neviděl, nepochopí a neuvěří; a slovy to ani popsat nelze. Jediná škoda byla, že hostitelská země této konvence nedokázala na tak náročný podnik zajistit dostatek elektrické energie, takže videoprogram byl několikrát přerušen; ani v těchto pauzách však nevznikala hluchá místa, neboť i s tímto nezáviděníhodným výpadkem se organizátoři vyrovnali.

Já rozhodně, pokud mi to situace umožní, si nenechám Readercon 88 v žádném případě ujít.

Následuje dlouho očekávaný a vychvalovaný

TATRACON

ve Spišské Nové Vsi.

Tohoto con-u se narozdíl od ostatních v tomto článku popsaných zúčastnilo hodně členů našeho klubu Ada (podle přibližného výpočtu téměř 50, tj. nadpoloviční všech registrovaných delegátů), dále celá redakce SR a mnoho známých fanů. O con-u já mohu prohlásit, že nepředčil (neboť bylo vysoké), ale naplnil očekávání. Drobné výhrady, které bych měl, byly vyváženy klady, mezi něž patří např. i to, že toto setkání nám umožnilo nejen natočit videozáznam ze své dovolené ve Slovenském ráji, ale že nás na něj vůbec donutilo jet. Též to, že jsme si na con-u opatřili kvalitní kopie několika vzácných SF filmů, které v klubu zařadíme do programu zima 87 (pozn. : psáno v říjnu 87; dnes víme, že pravda byla jiná).

Já osobně si na Tatracon-u nejvíce cením možnost promluvit si se známými lidmi ze sci-fi, které jsem dlouho neviděl, s našimi členy, které jsem třeba ještě nikdy neviděl, ale seznámit se či přijmout do klubu tváře nové.

Za nejlepší body programu pak považuji návštěvu Spišského hradu a Levoče.

Tatracon je skutečně dovolená pro scifisty, tak jak to organizátoři prohlašují, dovolená, na kterou se budu rád znovu a znovu vracet.

Pozn. : ve stejném termínu jako Tatracon probíhal i Hungarocon v Budapešti, který jsem tudíž nemohl bohužel navštívit.

Dalším con-em, který jsem spolu s klubovými kolegy navštívil, byl

POLCON

konající se ve Varšavě. Byla to zatím největší akce tohoto druhu, jakou jsem kdy viděl; zúčastnilo se jí okolo tisíce návštěvníků a trval čtyři dny. Jelikož na tomto con-u jsme byli kromě dvou divočáků (otec+syn)(a ti ještě nemluvili ani moc česky) z ČSSR jediní, zmíním se o programu podrobněji.

Odehrával se v osmi místnostech (velký sál, kinosál, patio, baletní sál, foyer, kavárenský sál, galerie, forum). Interiér většiny prostor byl vyzdoben nabílo nalakovaným lešením, na němž tu a tam různě zavěšené, též bíle natřené, židle (nebo část židlí) to vše dovršující několik kusů "pohozených" vraků aut, jak jinak než nabílo nastříkaných. Vskutku - jako ve filmu z budoucnosti. Všude možně byly reklamy "Marlboro", takže bych se nedivil, kdyby akci tato firma financovala.

Video, jež bylo hlavní součástí programu, se promítalo v několika sálech, ovšem ve velkém sále na to byli vybaveni nejlépe, šesti barevnými televizory,poměrně vysoko zavěšeným systémem jako v pražském metru, televizory rozmístěnými po obvodu sálu. Každý perfektně viděl a sál, díky tomu že byl opravdu velký, nebyl přeplněn. Zvláštností (ovšem pro nás, v Polsku je to zřejmě normální) byla loterie, na jejíž los, který jsme si já a Martin samozřejmě zakoupili, se měly údajně vyhrát i takové ceny, jako trilogie Tolkiena či počítač Commodore. Zvláštní na ní nebyl jen samotný fakt, že tam byla, ale i průběh losování, které probíhalo v sobotu večer. To bylo první kolo, na neděli se chystalo ještě kolo druhé, ale to už jsme bohužel (?) nezažili, neboť nám jel vlak. Dodnes tedy nevím, jestli můj los ve druhém kole náhodou nevyhrál počítač.

Celý proces losování byl především velmi zdlouhavý, neboť cen bylo mnoho desítek, dokonce bych se odvážil tvrdit, že jich bylo několik stovek. Na většinu vylosovaných čísel se žádný majitel losu nepřihlásil, což mohlo být způsobeno jednak tím, že nebyl právě v sále, jednak tím, že tento los nebyl prodán (losovala se všechna čísla). Vyhrávaly se různé SF knihy, plakáty, odznaky, grafiky, zapalovače (?), ale nejvíce se čekalo na závěr na Tolkiena a Commodore. Nikdo je ovšem nevyhrál, tedy alespoň v sobotu. Nejzvláštnější ovšem bylo, že losy se prodávaly i v průběhu losování, když už byly známé výhry i čísla. Zneužít to šlo ovšem velice těžko, neboť zbývajících losů bylo hodně a byly zamíchané. Petr Samohejl to na můj pokyn zkoušel, dokonce mu sama prodavačka a další lidé pomáhali hledat čísla, která jsem mu nadiktoval (samozřejmě ty lepší ceny), avšak bylo to nad lidské síly.

Slavnostní zahájení ve čtvrtek ve 14 hodin ve velkém sále mělo jako snad vše všude zpoždění, avšak pouhých 15 minut, přičemž trvalo 15 minut, ve kterých hlavní pořadatel celého con-u mluvil hlavně o programu a představil hosty. Já zachytil věcně správně pouze K. Bulyčeva a Pavla Weigla, jiné hosty jsem také už neviděl a ani o nich neslyšel. Byli tam ještě asi čtyři.

Program nebudu vyjmenovávat, jak běžel v jednotlivých sálech, i když bych mohl, neboť jsem si dělal pro tento člá-

nek poznámky včetně změn programu, ale řeknu pouze o tom, co jsem pochopil (ono v polštině také není všemu rozumět) nebo sám viděl,v návaznosti spíše na typ pořadu.

Tak tedy : hlavní částí, jak jsem již řekl, byly filmy, a to většinou na videu. Rozdělené byly do bloků dle tématu.

Space opera : 2001, 2010, Duna, Černá díra, Star Wars 4,5,6

Meč a magie : Čarodějný luk, Rudá Sonja, Lady Hawk (Jestřábí žena), Legenda, Conan 1,2

Budoucnost : Fire Flash, Bronx Warriors 1997, Mad Max 1,2,3, dva filmy, které se mi nepodařilo identifikovat, uvádím tudíž polské názvy - Ukryty sztylet, Nie spodzianka

filmy na 35 mm : Poslední odpočet, Hotel U mrtvého alpinisty, Žlutá ponorka, Zlaté rybky (Bulyčev), 451 F, Vetřelec, opět jeden polsky - Bezsennosc

Návštěvy z kosmu : Enemy Mine, Černá pevnost, Wright, The Biggles

bez označení tématu : Thing, Outland, Shining, Reanimator, Lifeforce, Splash, Starman, Cocoon, Ghostbusters, Vlček (?), Last Starfighter, Goonies, Ice Pirates, Zapped, Železné ruce, Zpátky do budoucnosti, Rollerball, Blade Runner, Firestarter, L.I.S.A., Explorers, Lovci draků, Vládce bestií, Nekonečný příběh, Galaktika 1,2, Tron

horror : Prokletý kruh, Kdo tady mluví o upírech, Adresa Freda

comics : Superman 1, Supergirl, Oheň a led

To jest celkem 64 filmů, z nichž 13 běželo 2x a 7 na kopiích 35 mm. Což při běžné délce celovečerního filmu činí dohromady více jak 110 hodin promítacího času bez přestávek. To bylo možné jen díky souběžnému uvádění videa ve třech sálech.

Z dalšího programu :

Č T V R T E K

V patiu (za deště forum), což je otevřené prostranství uprostřed toho všeho (zapomněl jsem říci, že vše se odehrávalo ve vysokoškolském klubu Stodola), se mělo konat setkání s tvůrci Funky Kovala a Jackem Rodkem, což nevím ani jedno,co je, ale je to známé a souvisí to s polským časopisem Fantastyka. Avšak pršelo tak, že se setkání konalo ve foru.

Ve foyer neustále nebo takřka neustále probíhal program známý už i z našich konvencí - počítačové hry, ovšem nutno uznat, zde ve vyšší kvalitě. Bohužel, pouze co se týče her a počítačů, nikoliv v organizaci, ta byla stejně tak chaotická či vůbec nekoordinovaná, jako leckde u nás.

V galerii byla výstava Grafika a malířství SF, celkem slušná, mohu-li soudit.

Ve foru večer probíhalo setkání Den přátel comics, což jsem nenavštívil, neb nejsem přítel comics.

PÁTEK

To, že probíhaly dále po všechny dny počítačové hry, není asi nutno dále rozvíjet.

V galerii krom stálé výstavy, jež byla otevřena ve čtvrtek, hrála hudba snad SF a k ní se promítaly diapozitivy snad SF.

V patiu byly předváděny deskové hry firmy Encore a uskutečnilo se forum vydavatelství (to je takový náš Ivo Železný, který říká, co zase za sci-fi vyjde či nevyjde).

Odpoledne se uskutečnilo ve velkém sále velmi zajímavé setkání s Kirylem Bulyčovem. Pokusím se zmínit podrobněji, co nám na setkání řekl, ovšem musíte omluvit jistou nesouvislost, případně ne úplnou věrnost, neboť jednak je těžké "chytat" rusko-polské dialogy a jednak nestačím tak rychle psát, jak jiní stačí mluvit. Bulyčov mluvil především o fandomu ve své vlasti, v Sovětském svazu :

- neexistuje prakticky žádná samoregulace trhu, aby vycházely jen knihy kvalitní, jelikož vše (SF) vychází ve směšně malých nákladech (vůči počtu obyvatel SSSR !), prodá se tudíž vše, ať je to dobré či špatné,
- neznámí lidé nemohou nic vydat. Vydávají se jen jména známá a prověřená. Proto mladí lidé píšou rok, dva, pět a ... a pak toho nechají a jdou dělat něco jiného,
- hlavní potíž při psaní knih je čekání, čekání na vydání tři, pět a více let,
- comics mám rád. U nás bohužel není. Kdyby "comics" ale bylo např. polské slovo, asi by byl i u nás, ale bohužel je to slovo amerického původu,
- nemám rád, když naši spisovatelé zasadí děj svých knih do Ameriky, kterou sami neznají. Takové knihy pak ani nečtu,
- bojím se života profesionálního spisovatele. Jsem rád, že mám "normální" zaměstnání a že si odnáším 2x měsíčně domů výdělek.

V komorním sále probíhalo finále Kosmického kvizu, kterého jsme se zúčastnili (jako diváci). Bylo to velmi podobné kvizu na předlonském Minicon-u 86, ovšem kam se na nás hrabou; jednak to bylo postaveno takřka výhradně na ukázkách z videa, jednak byl konferenciérem člověk s nevalným slovním projevem, jenž velmi tiše komunikoval vždy s jednotlivým soutěžícím. Nebylo slyšet ani otázky, natož pak odpovědi. Navíc nebyl vůbec žádný přehled, jak na tom který soutěžící je, jen konferenciér si kamsi do svého papíru dělal čárky. Tak jsme nakonec ze soutěže předčasně odešli.

Ve foru se jako každý den odbýval Den přátel "něčeho", tentokrát fantasy, což jsem nenavštívil, neboť nejsem přítel fantasy.

SOBOTA

V patiu dražba knih, což pro člověka jako já není v Polsku nic, co by mě zajímalo.

V galerii bylo setkání s grafiky, forum mělo na programu referát Marzana Aleksandrowitze "Literatura okraje nebo okraj literatury".

Ve velkém sále probíhalo představení jednoho herce "Růže pro Algernon", což jsme bohužel neviděli. Dále probíhalo již zmíněné losování loterie a udělení cen plebyscitu, což je anketa o nejlepší zahraniční a polskou knihu, nejlepší polskou povídku a fanzin, tj. určitá obdoba ačáckého Golema. Zajímavé ovšem bylo snad ještě to, že hlasy se tak, jak lidé odevzdávali anketní lístky, hned zapisovaly do počítače, a tak se člověk kdykoliv v průběhu doby mohl podívat na monitor, jak přibývají hlasy a kdo je momentálně na prvních místech. Uvedu pro zajímavost výsledkovou listinu :

Nejlepší kniha zahraniční :	1. I.Asimov - Nadace	765 hl.
	2. H.Kuttner - Nesmrtelní	365
	3. J.White - Kosmická nemocnice	360
Nejlepší kniha polská :	1. S.Lem - Mír na Zemi	330 hl.
	2. W. Lysiak - Lysiak fiction	290
	3. J. Naranson - Zlatý Brighton	244
Nejlepší povídka :	1. A.Supkowski - Wiedzmin	365 hl.
	2. J.A.Zajdel - Adaptacja	284

Nejlepší fanzin : 1. Feniks 479 hl.
2. Fikcje 335
3. Kwazar 290

Snad ještě, že bylo odevzdáno 548 anketních lístků, z nichž 541 platných.

Ve foru byl tentokrát večer Den fanů, a protože nejsem přítel fanů, tohoto jsem se nezúčastnil.

N E D Ě L E

Kromě videa ve velkém sále jsme prakticky žádný program neviděli, neboť jsme odjížděli. A proto jsem se, bohužel, nemohl zúčastnit ve foru Dne čehokoliv, i kdybych toho byl přítelem.

Celou dobu con-u též samozřejmě fungovaly stánky s prodejem knih, fanzinů a především her Encore, k nimž přibyla nová, tentokrát v krabici a dražší, avšak neupoutala nás, jinak bychom ji přivezli.

Mám-li tento konvent hodnotit, nemohu říci, že by byl zcela ideální a vyvážený, ale rozhodně mě nezklamal, naopak v mnohých ohledech překvapil. Ovšem její, zvlášť pro české turisty, poněkud chvílemi rozporuplnou atmosféru nejlépe dokumentuje má písemná autentická poznámka :

"Sobota 16.30 - na videu je všude narváno, zároveň probíhá dražba v patiu velmi dlouho trvající, ve vesá se neděje vůbec nic ... pudem pryč." (vesá - velký sál)

Polcon-em letní con-y končí. Shrnu-li celé léto, pak tedy to tím nejlepším začalo, výtečným vyvrcholilo a poslední nezklamal. Inu, dobrý rok.

Skončím jedním z mála (myslím, že prvním) z mých poetických dílek, napsaným speciálně pro vás (rozuměj SR) :

Za necelý rok,
pro Světelný Rok/y/,
z donucení snad,
ale taky rád,
sepsal tuhle věc
Váš čtenář Alex

P.S. : kdybyste ještě rok počkali, mohlo se to lépe rýmovat !

ŠVAMBRÁNIE

Ta knížka nefiguruje v žádném superseznamu SF, který se mi dostal do rukou. Dnes už si nevzpomenu ani na autora či rok vydání, vím jen, že vyšla někdy koncem 20. let v SSSR. Jmenovala se "Švambránie " a mně tehdy jako malému klukovi strašně učarovala. Aby taky ne - byla totiž o vymyšleném světě. O ideálním ostrovním státě Švambránii, který si její hrdina vysnil odshora až dolů, s mapami, historií, osobnostmi a správními orgány, no prostě se vším všudy.

Je to zvláštní schopnost, skrytá někde v nás, ta touha být "stvořitelem". Ochutnat kouzlo všemocnosti a poznat tu omamující chuť svobodné, ničím neohraničené a přeci zcela zákonitě vnitřně disciplinované svobody fantazie, řízené jakýmsi osmým smyslem, citem pro řád, který novému světu vtiskne pečeť naší osobnosti. Kouzelná radost z objevování Ameriky, z tvorby nepotřebného, vlastně úplně nesmyslného a zbytečného, z tvorby pro radost z tvorby a kombinace a hry.

Je to zvláštní schopnost, kterou má určitě každý, někdo méně, někdo více. Takový Tolkien jí měl určitě hodně, když dokázal všechno to kolem toho svého Středozemska, s kompletní historií, rodokmeny, jazyky , abecedami, písněmi a bájemi neméně vybájených národů. A vlastně Herbert s jeho Dunou taky, i když ten tomu dal jen poněkud méně dětinskou formou.

Ale je to určitě v každém z nás, protože jinak by lidé toho Tolkiena a Herberta a další jim podobné nečetli tak rádi a s takovým okouzlením.

A my bychom možná měli Světelné roky, ale neměli bychom už Ertar a Readercon a Taora a já nevím co ještě (včetně Scifilie a Neffovy planety-workshoppu-miliónu). A tak i když nebyl první ve světě , byl Ertar první oficiálně zveřejněný svého druhu u nás.

Osobně si myslím, že nejde o to, být první, jako být. Tedy vlastně si hrát.

Hrát si. Hrát si pro radost ze hry samotné. I radost je ohromné bohatství a schopnost hrát si bez ohledu na věk je jedno z největších umění (a jeden ze zaručených receptů, jak zůstat mladý).

Takže jsem hrozně rád, že jsem "přitom". Že můžu žasnout nad tím, co všechno SR dokážou nejen připravit, ale hlavně vymyslet. Malá mapa. Velká mapa. Barevná mapa. Větší mapa. Ještě větší mapa. Úplně největší mapa. (největší největší mapa by se nevešla do místnosti baráčku, takže letos chybí, ale příště možná přijde na řadu prostor za baráčkem).
Malá kopie větší mapy. Hlavní město. Fotky, plakáty a pohlednice hlavního města. Příručka Autem do Ertaru (po loňské Cestujeme do Ertaru). Zbrusu nový, jediný skutečně vědecký kalendář. Zbrusu nová, jediná skutečná vědecká a progresivní časomíra. Tabulka pro převod časomíry. A to všechno jen za několik Gratis a zadara (viz. měnové jednotky Ertaru).
Pojednání o správní struktuře Ertaru, o celních předpisech Ertaru , geopolitická mapa Ertaru a kontinentu, na kterém Ertar leží, včetně původních názvů jednotlivých států.
Tolik nápadů, že se už nechce věřit, že je možné přijít ještě s něčím novým, neotřelým, aby v zápětí člověk zjistil, že se mýlí, že obyvatelé Ertaru nemají o nápady nouzi ...
Podrobný obsah filmu, natočeného v Ertaru (unikátní příležitost, k vidění pouze zde !). Neméně podrobné a zasvědcené recenze na tento film včetně rozboru hudby s ukázkami a přiloženou CD deskou. (Příště bude přiložen snad i CD přehrávač...)
Člověku je v takových chvílích skoro až líto, že nežije také v nějakém Ertaru. Nebo alespoň kousek, kousíček... (Možná takhle nějak vznikl i nápad na Scifilii).
Už to mám.
Až odjedu na (snad) zasloužený odpočinek, uchvátím pro sebe taky kousek té hry. Co třeba anektovat United Kingdom of S. A. L. ? Je přeci hned vedle .... Ertaru.

Squirrel

/ s menším zpožděním o Readerconu 1987 /

BANKA

ERTARU